

POSTANOWIENIE

Dnia 3 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Roch

w sprawie **A. G.**

o przestępstwo z art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 3 lipca 2024 r.,

wniosku Sądu Okręgowego w Częstochowie

z dnia 10 czerwca 2024 r., sygn. akt II K 202/23

o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu

na podstawie art. 37 k.p.k. *a contrario*

postanowił: wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 10 czerwca 2024 r., sygn. akt II K 202/23, Sąd Okręgowy w Częstochowie wystąpił do Sądu Najwyższego z wnioskiem o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. W uzasadnieniu wniosku wskazano, że postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2023 roku, sygn. III KO 125/23, przedmiotową sprawę przekazano temu sądowi w trybie art. 37 k.p.k. z Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim, co związane było ze stanem zdrowia oskarżonego, co implikowało brak możliwości zastosowania w stosunku doń tymczasowego aresztowania. Tym samym jedyną możliwością było rozpoznanie sprawy przez sąd

położony blisko miejsca zamieszkania podsądnego. Jak wskazano, powyższa okoliczność uległa zdezaktualizowaniu, zaś obecnie oskarżony został tymczasowo aresztowany i może być leczony w warunkach zakładu karnego. Na tle powyższych okoliczności sąd wnioskujący za zasadne uznał wystąpienie do Sądu Najwyższego o ponowne przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Gorzowie Wielkopolskim.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Inicjatywa wyrażona przez Sąd Okręgowy w Częstochowie nie zasługiwała na uwzględnienie. W realiach niniejszej sprawy nie zachodzą bowiem okoliczności uzasadniające jej przekazanie ze względu na dobro wymiaru sprawiedliwości. Powyższych okoliczności nie wskazuje również uzasadnienie wniosku Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim.

Na wstępie należy wskazać, iż przekazaniu w trybie art. 37 k.p.k. może podlegać sprawa przekazana do Sądu Najwyższego przez sąd, którego właściwość powstała w wyniku wcześniejszego przekazania w tym właśnie trybie, ale pod warunkiem ziszczenia się ustawowych ku temu przesłanek (postanowienie SN z dnia 23 lutego 2004 r., IV KO 2/04, OSNwSK 2004/1/362; por. J. Zagrodnik, M. Burdzik [w:] S. Głogowska, J. Karaźniewicz, M. Klejnowska, N. Majda, I. Palka, K. Sychta, K. Żyła, J. Zagrodnik, M. Burdzik, Kodeks postępowania karnego. Komentarz, LEX/el. 2023, art. 37, teza 3; Z. Kwiatkowski [w:] System Prawa Karnego Procesowego. Tom V. Sądy i inne organy postępowania karnego, red. P. Hofmański, Z. Kwiatkowski, Warszawa 2015, s. 450-451; R. E. Masznicz, Przekazanie sprawy ze względu na dobro wymiaru sprawiedliwości (art. 37 k.p.k.), Prok. i Pr. 7–8, 2007, s. 107). Przesłanki te jednak w niniejszej sprawie się nie zmaterializowały, co potwierdza także treść wniosku przedstawionego przez Sąd Okręgowy w Częstochowie.

Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały z dnia 22 listopada 2002 r., I KZP 26/02, wskazał, że przez pojęcie dobra wymiaru sprawiedliwości należy przede wszystkim rozumieć potrzebę ustalenia prawdy obiektywnej (OSNKW 2003, nr 1–2, poz. 6). Podobne zdanie wyraził Trybunał Konstytucyjny w motywach wyroku z dnia 22 listopada 2004 r., SK 64/03, podając, że dobrem wymiaru sprawiedliwości na

gruncie procesu karnego jest „poszukiwanie prawdy o popełnionym czynie i jego sprawcy” (OTK–A 2004, nr 10, poz. 107). Dobro owo jest tożsame z zapewnieniem sprawiedliwości proceduralnej, rozumianej jako uczciwe, zgodne z przepisami oraz sumienne postępowanie organów procesowych w najlepszej woli zadośćuczynienia prawu i urzeczywistnienia sprawiedliwości materialnej (S. Waltoś, *Proces karny. Zarys systemu*, Warszawa 2005, s. 20 i n.). W orzecznictwie Sądu Najwyższego kryterium dobra wymiaru sprawiedliwości odnoszone jest do sytuacji, które mogą wywierać wpływ na swobodę orzekania lub stwarzać przekonanie o braku warunków do rozpoznania sprawy przez sąd miejscowo właściwy w sposób obiektywny (por. postanowienia SN z dni: 13 lutego 1982 r., IV KO 9/82, OSNKW 1982/6, poz. 33; 13 lipca 1995 r., III KO 34/95, OSNKW 1995/9-10, poz. 68; 17 maja 2006 r., II KO 27/06, LEX nr 186944). Ponadto w orzecznictwie Sądu Najwyższego pojęcie dobra wymiaru sprawiedliwości odnosi się także do realizacji konstytucyjnego i konwencyjnego prawa do rzetelnego procesu, którego jedną z gwarancji jest rozpoznanie sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP i art. 6 ust. 1 EKPC) i która znajduje swoje odzwierciedlenie w Kodeksie postępowania karnego w dyrektywie nakazującej dążenie do rozstrzygnięcia sprawy w rozsądnym terminie (art. 2 § 1 pkt 4 k.p.k.). Dlatego przyjmuje się, że przez pojęcie dobra wymiaru sprawiedliwości należy też rozumieć interes wymiaru sprawiedliwości w szybkim rozpoznaniu sprawy. W związku z tym, okoliczność dotycząca złego stanu zdrowia oskarżonego czy jego kalectwa, która uniemożliwia stawienie się na rozprawę w sądzie właściwym z uwagi na odległość od miejsca jego zamieszkania, jest uwzględniana jako podstawa przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu, jeżeli daje to realne szanse udziału oskarżonego w rozprawie przed tym sądem (por. postanowienia SN z dni: 15 grudnia 2010 r., II KO 100/10, OSNwSK 2010, poz. 2520; 21 lipca 2011 r., III KO 51/11, LEX nr 860626; 14 grudnia 2011 r., IV KO 106/11, OSNwSK 2011, poz. 2374; 26 września 2012 r., II KO 49/12, LEX nr 1220835; 11 września 2012 r., IV KO 54/12, LEX nr 1220939; 29 sierpnia 2012 r., II KO 45/12, LEX nr 1220831).

Żadna z powyższych przesłanek aktualnie nie zaistniała w niniejszej sprawie. Stwierdzenie zaś braku okoliczności, które sytuowałyby wniosek w płaszczyźnie art. 37 k.p.k. jest wystarczającym powodem nieuwzględnienia inicjatywy sądu

właściwego. Argumentem przemawiającym aktualnie za przekazaniem sprawy nie jest bowiem fakt, iż oskarżony został tymczasowo aresztowany i może być leczony w warunkach zakładu karnego. Okoliczność ta nie jest bowiem związana z dobrem wymiaru sprawiedliwości, a jedynie to mogłoby skutkować przekazaniem sprawy w trybie art. 37 k.p.k. Bezprzedmiotowe na tym tle jest odwoływanie się do judykatury Sądu Najwyższego odnoszącej się do konieczności restrykcyjnej wykładni art. 37 k.p.k. w kontekście stanu zdrowia podsądnego, skoro – co sam sąd wnioskujący zauważa – do przekazania sprawy doszło już wcześniej. Z pewnością dobro wymiaru sprawiedliwości doznałoby uszczerbku wskutek wielokrotnego zmieniania właściwości sądu w trybie art. 37 k.p.k.

Tym samym w niniejszej sprawie, wobec niewskazania przez sąd wnioskujący przesłanek przemawiających za koniecznością przekazania sprawy ze względu na dobro wymiaru sprawiedliwości, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

[PGW]

(r.g.)